

Werkplan Verkeersveiligheid Rivierenland 2013

Vastgesteld 6 december 2012

Regio Rivierenland
november 2012



INHOUD

1	RIVIERENLAND MAAKT VAN DE NUL EEN PUNT	3
2	BELANGRIJKE THEMA'S VOOR RIVIERENLAND	4
3	ACTIVITEITEN IN 2013	5
3.1	Safety Culture in Rivierenland	6
3.2	Kinderen en hun opvoeders	7
3.3	Verkeerseducatie en coaching Jongeren	8
3.4	Oudere fietsers en automobilisten	10
3.5	Stimulering lokale verkeersveiligheidsprojecten	11
4	BEGROTING 2012	12
4.1	Begroting Regio	12
4.2	Gelden beschikbaar voor lokale verkeersveiligheidsprojecten	13

1 RIVIERENLAND MAAKT VAN DE NUL EEN PUNT

Rivierenland is een aantrekkelijke regio om te wonen, werken en recreëren. Deze toegevoegde waarde willen de partners in Rivierenland zorgvuldig koesteren en verder ontwikkelen. Een belangrijke randvoorwaarde daarbij is een verkeersveilige omgeving en veilig rijgedrag. Het feit dat het in Rivierenland met de verkeersveiligheid relatief goed gaat, is voor de partners geen reden om achterover te leunen. We willen in Rivierenland dat het nog beter gaat. Daarbij worden we gedreven door het idee dat in principe elk verkeersslachtoffer er één teveel is en daarom streven we naar de 'nul'.

Vanuit het Rijk en de Provincie Gelderland liggen er voor de verkeersveiligheid nieuwe beleidsdoelen voor 2020. De partners in Gelderland en in de regio Rivierenland gaan daar een belangrijke bijdrage aan leveren door geen enkel aantal verkeersslachtoffers als acceptabel te beschouwen en te streven naar geen enkel verkeersslachtoffer meer in onze regio. Dit is niet geboren uit naïviteit, maar uit het idee dat deze eenvoudige boodschap een krachtig en inspirerend perspectief biedt. Wat ons betreft heeft deze 'nul lijn' meer betekenis voor de sturing en invulling van ons beleid dan enig andere willekeurige taakstelling.

"In Rivierenland maken we van de Nul een Punt!"

Voor de verkeersveiligheidsmaatregelen op het gebied van verkeerseducatie, communicatie en handhaving heeft de programmaraad verkeer en vervoer van de Regio Rivierenland op 19 september 2011 uitgesproken het Meerjarenplan Verkeersveiligheid Rivierenland 2012 – 2015 te willen uitvoeren.

Dit plan is in 2011 opgesteld samen met de partners in de regio. Het plan beschrijft de visie van de partners op de aanpak van de verkeersonveiligheid in de regio en geeft een doorkijk op de plannen voor de komende jaren. De activiteiten worden elk jaar vertaald naar een jaarwerkplan verkeersveiligheid. Dit document bevat het werkplan Verkeersveiligheid Rivierenland 2013.

Het werkplan 2013 is grotendeels gebaseerd op het werkplan 2012. Wel zijn er enkele aanpassingen.

Zo wordt de methode van aanpak is iets anders. De bedoeling is vooral niet zelf teveel het wiel uit te vinden maar vooral aansluiting te zoeken bij bestaande structuren en lokale initiatieven.

2 BELANGRIJKE THEMA'S VOOR RIVIERENLAND

Safety Culture in Rivierenland

We zien de verblijfsgebieden (woonwijken, winkelgebieden, buurtgemeenschappen, dijken e.d.) als het platform om burgers meer te betrekken bij de verkeersveiligheid van zijn of haar omgeving. Door mensen aan te spreken op eigen verantwoordelijkheid en een spiegel voor te houden, maar ook door te kiezen voor een samenhangende, herkenbare consistente voorlichtingsboodschap en –aanpak willen we het algemene veiligheidsbewustzijn en gevoel van eigen verantwoordelijkheid ('Safety Culture') in verblijfsgebieden promoten. We willen vanuit de bestaande activiteiten en initiatieven komen tot een centrale boodschap en een samenhangende communicatielijn. We gaan een duidelijke regionale boodschap of slogan ontwikkelen. Een voorlopige werktitel is: *"In Rivierenland maken we van de Nul een Punt"*. Onderdeel van de campagne is te communiceren met gedragsregels waar we in de regio elkaar aan houden en op aanspreken. Dit zijn positief gestelde regels en in de communicatie wordt uitgestraald hoe goed het gaat.

Naast de verblijfsgebieden vormen de 50- en 80-wegen een belangrijk aandachtspunt. Deze wegen vragen om een effectieve handhavings- en communicatiestrategie. Op deze wegen vormen het landbouwverkeer en het vrachtverkeer ook belangrijke aandachtspunten voor de aanpak van verkeersonveiligheid.

Kinderen en hun opvoeders

Voor jonge kinderen vinden we het belangrijk dat ze al in een vroeg stadium kennis maken met verkeer. We blijven een structurele inbedding van goede en effectieve verkeerseducatie binnen het onderwijs nastreven. Daarnaast richten we ons een veilige schoolomgeving en veilige schoolroutes.

Verkeerseducatie en coaching Jongeren

Voor jongeren in het voortgezet onderwijs zien we de onderbouw als een belangrijke doelgroep. Met hun toegenomen actieradius is ook hun ongevalsrisico toegenomen. Over het algemeen is er ook wel draagvlak voor het geven van verkeerseducatie aan deze groep. Voor de hogere klassen is echter vooral attitudeverandering nodig. Specifieke verkeerseducatie blijkt hier echter niet meer te voldoen, omdat het niet goed aansluit bij de belevingswereld van de leerlingen. De SVG Rivierenland wil inzetten op het verstevigen van de implementatie en uitvoering van enkele waardevolle activiteiten voor jongeren. Door te weten wat er speelt op scholen en daar aansluiting op te vinden, proberen we combinaties met andere thema's te maken. Zoals alcohol en drugs, sociale weerbaarheid, stimuleren van discussie, maatschappelijke stages, e.d. Voor jonge, beginnende automobilisten gaat het er vooral om dat ze de grenzen van hun eigen vaardigheden leren kennen en hoe ze dit kunnen compenseren in risicovolle situaties of hoe ze deze situaties kunnen vermijden.

Oudere fietsers en automobilisten

In Rivierenland – zoals in heel Gelderland – ontwikkelt de verkeersonveiligheid van ouderen (met name fietsers) zich ongunstiger dan die van de andere doelgroepen. Bovendien hebben we te maken met dubbele vergrijzing. Er komen niet alleen meer ouderen, maar ze worden ook steeds ouder en blijven langer deelnemen aan het verkeer. De problematiek rondom de vergrijzing vraagt om een samenhangende en integrale aanpak. We zoeken daarom aansluiting bij een brede, integrale aanpak die door het ROVG wordt ontwikkelen en waarbij verbinding wordt gezocht bij het provinciaal programma 'Thuisgeven in Gelderland 2012-

1015'. In afwachting van de resultaten blijven we in 2012 projecten, gericht op het veilig mobiel houden van ouderen, stimuleren en ondersteunen. De projecten worden uitgevoerd door VVN, vaak in samenwerking met ouderenbonden en (fietsdocenten van) de Fietsersbond.

3 ACTIVITEITEN IN 2013

In het SVG-overleg van 11 oktober 2012 is besloten dat in 2012 de volgende projecten worden uitgevoerd:

- Verkeersveiligheidscampagnes;
- Snelheidsproject;
- Verkeersveiligheid op dijken;
- Schoolomgeving- en schoolrouteproject;
- Verkeerseducatieprogramma's jonge kinderen;
- Verkeerseducatieprogramma's jongeren;
- Praktijkdagen voor jonge automobilisten: The Drive Xperience;
- Voorlichting BOB jongeren op 'staplocaties';
- Seniorenritten (BROEM-ritten);
- Fietscursussen voor ouderen.

Het idee is om in 2013 geen uitvoering te geven aan:

- Positieve communicatie- en handhavingstrategie.;
De reden hiervoor is dat dit onderwerp in 2012 onvoldoende van de grond is gekomen. De werkgroep is 1 x bij elkaar geweest om vorm te geven aan dit thema. Er bleek bij de betrokken partijen te weinig animo aanwezig om hier mee aan de slag te gaan

Dit jaar is er bij de Regio net als vorig jaar extra geld beschikbaar voor het uitvoeren van lokale verkeersveiligheidsprojecten. Dit geld werd in het verleden rechtstreeks door de provincie vergoed maar loopt nu via de Regio. De werkwijze wordt beschreven bij paragraaf 3.5.

De projecten worden gecoördineerd vanuit twee werkgroepen die de bestaande werkgroepenstructuur vervangen: een werkgroep Safety Culture in Rivierenland en een werkgroep Schoolomgeving.

Werkgroep Safety Culture in Rivierenland

Deze werkgroep heeft tot taak activiteiten te coördineren en te onderzoeken op welke manier de regio nadere invulling kan geven aan hieronder genoemde activiteiten:

- verkeersveiligheidscampagnes en aansluiting op de landelijke / provinciale campagnekalender;
- inzet van snelheidsdiplays naar aanleiding van objectieve en subjectieve signalen (spiegel voorhouden); Voor dit thema wordt in 2013 een evaluatie gehouden. Het is in januari 2014 5 jaar geleden dat dit thema gestart is. In 2013 willen we bekijken of we ook na 2014 vorm willen blijven geven op deze wijze aan dit thema.
- verkeersveiligheid op dijken.

In de werkgroep zitten vertegenwoordigers van 3 gemeenten, de politieregio Gelderland-Zuid. VVN en ROVG zijn corresponderend lid.

Werkgroep Onderwijs en schoolomgeving

Om de voortgang en samenhang van verkeerseducatieve activiteiten gericht op jonge kinderen en jongeren te stimuleren en bewaken, wordt de werkgroep 'onderwijs en Schoolomgeving' ingesteld. Daarnaast krijgt de werkgroep onderwijs en Schoolomgeving de taak om prioriteiten te stellen bij de toekenning van gelden uit de stimuleringsregeling voor lokale verkeersveiligheidsprojecten. De werkgroep wordt om advies gevraagd over de toe te kennen middelen en ook kan de werkgroep ongevraagd advies geven. Bestaande en nieuwe activiteiten vallen onder de hoede van deze werkgroep:

- Schoolomgeving- en schoolrouteproject
- Verkeerseducatieprogramma's jonge kinderen
- Verkeerseducatieprogramma's jongeren
- Praktijkdagen voor jonge automobilisten: The Drive Xperience
- Voorlichting BOB jongeren op 'staplocaties'

3.1 Safety Culture in Rivierenland

3.1.1 Verkeersveiligheidscampagnes

De landelijke campagnekalender is ontwikkeld om een goede afstemming tussen landelijke, provinciale, regionale en lokale voorlichting mogelijk te maken. De campagnekalender is vooral een goede basis voor afstemming tussen voorlichting en handhaving. Het betreft campagnes gericht op het bevorderen van verkeersveilig gedrag, zoals het (niet) rijden onder invloed, het gebruik van beveiligingsmiddelen, het voeren van fietsverlichting, het beperken van de rijsnelheid en de campagne 'de scholen zijn weer begonnen'. De ondersteuning van de landelijke campagnes bestaat uit gezamenlijke aanschaf en gelijktijdige inzet van campagne-materiaal. We proberen de campagnes zoveel mogelijk regionaal in te vullen en te koppelen aan andere maatregelen. Met gerichte voorlichting, bijvoorbeeld op bepaalde doelgroepen, gedragingen of locaties, denken we de effectiviteit te kunnen verhogen.

Uitvoering

Gemeenten, VVN, Fietsersbond, politie

Investing

- Regionale invulling verkeersveiligheidscampagnes: € 4.000,-

3.1.2 Snelheidsproject

Om snelheid aan te pakken zijn begin 2009 12 mobiele snelheidsinformatiedisplays aangeschaft. De 12 snelheidsdisplays worden bij toerbeurt in de gemeenten geplaatst. De ervaringen zijn positief. De displays kunnen leiden tot beter rijgedrag. Tevens ontstaat een beeld over het rijgedrag op dat wegvak. Het project is in 2011 geëvalueerd en wordt in ieder geval nog met 2 jaar verlengd. 2013 zal het laatste jaar zijn waarin het project draait. Na afloop zullen de SID's worden verdeeld onder de gemeenten.

De displays worden nogal verschillend ingezet: bij klachten, bij scholen en bij een wegvak als hier te hard wordt gereden. De displays bieden de mogelijkheid om alert te reageren op lokale signalen. Op deze manier wordt de inbreng gestimuleerd van lokale kennis over situaties en over subjectieve verkeersveiligheid. Ook het Meldpunt Verkeersonveiligheid en de verkeerskundige consultants van VVN kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

Uitvoering

Het onderhoud en het rouleren van deze displays is in handen van het bedrijf Megaborn.

Investing

- Snelheidsdisplays: € 40.000,-

3.1.3 Verkeersveiligheid op dijken

De subjectieve verkeersveiligheid en leefbaarheid op dijken staat onder druk als gevolg van veelvuldig gebruik van de dijken door motoren en wielrenners. Gemeenten in Rivierenland ervaren overlast en langs dijken. Er is behoefte om op dit punt ervaringen uit te wisselen en een gezamenlijk beleid te ontwikkelen en/of acties uit te zetten, waaronder mogelijk een onderzoek naar een juiste voorlichting, benadering van deze groep

Uitvoering

Gemeenten, politie, KNMV, fietsersbond

Investing

- voor de aanschaf van borden en/of het uitvoeren van een communicatietraject, € 3000,-

3.2 Kinderen en hun opvoeders

3.2.1 Schoolomgeving- en schoolrouteproject

We gaan extra aandacht besteden aan het creëren van verkeersveilige schoolomgevingen en schoolroutes. Dit bleek tijdens de consultatie van gemeenten ten behoeve van het meerjarenplan hoog op de prioriteitenlijst te staan.

Een belangrijke eerste stap is het in kaart brengen van knelpunten en gedragingen (van kinderen en opvoeders) in de schoolomgeving en op schoolroutes. Vanuit deze probleeminventarisatie worden vervolgens schoolgerichte activiteiten uitgevoerd. Als scholen willen deelnemen, kunnen er voorwaarden aan worden verbonden (betrokkenheid van de school bij Safety Culture en communicatie naar ouders).

Uitvoering

Werkgroep bestaande uit gemeente Neerijnen, Maasdriel, Zaltbommel,

Investing

- € 8.000,-
- 75% subsidiëring is mogelijk via lokale verkeersveiligheidsgelden Regio (zie paragraaf 3.5)

3.2.2 Verkeerseducatieprogramma's jonge kinderen

Het gaat hier om het stimuleren van de vraag naar concrete projecten en het gebruik van goede lesprogramma's gericht op jonge kinderen (0-12 jaar). De projecten of lesprogramma's worden via het Gelderse Verkeerseducatieloket of door onze partners aangeboden. Uitvoering van deze projecten en programma's wil de SVG krachtig blijven stimuleren. Het gaat om de volgende projecten of lesprogramma's:

- Lesmethoden van de doorlopende leerlijn
- JONGleren
- Dode Hoek project
- VOMOL (veilig omgaan met opvallend landbouwverkeer)
- Streetwise (ANWB)
- pas op muis
- van 8 naar 1 (leerlingen voorbereid op hun nieuwe schoolroute naar het voortgezet onderwijs)
- verkeersproef (zowel theorie als praktijk)
- uitvoeren van fietskeuringen
- verkeersouders op basisscholen

Uitvoering

Alle gemeenten

Investing

- Verkeerseducatie BO: € 9.000,-
- 75% subsidiëring is mogelijk via lokale verkeersveiligheidsgelden Regio (zie paragraaf 3.5)

3.3 Verkeerseducatie en coaching Jongeren

3.3.1 Verkeerseducatieprogramma's jongeren

Het gaat hier om het stimuleren van de vraag naar concrete projecten en het gebruik van goede lesprogramma's gericht op jongeren in het voortgezet onderwijs (13-16 jaar).

De projecten of lesprogramma's worden via het Gelderse Verkeerseducatieloket of door onze partners aangeboden. Uitvoering van deze projecten en programma's wil de SVG krachtig blijven stimuleren. Het gaat om de volgende projecten of lesprogramma's:

- Onder invloed onderweg: verdere implementatie van het gebruik van het (digitale) lespakket 'Onder invloed onderweg'. Dit pakket is erop gericht om leerlingen van de bovenbouw bewust te maken van de gevaren van alcohol (en drugs) in het verkeer. De Gelderse instelling voor verslavingszorg Iriszorg, is verantwoordelijk voor de uitvoering.
- Kruispunt: TeamAlert is actief met het project 'Kruispunt', waarbij jongeren debatteren over verkeer en verkeersveiligheid en worden aangespoord na te denken over hun eigen verkeersgedrag.
- Power of Control: verdere implementatie en ontwikkeling van 'Power of Control', een mentale en fysieke training waarin de leerlingen leren grenzen te stellen, weerbaar te zijn en hun energie in goede banen te leiden. Dit zijn eigenschappen die juist bij het ontwikkelen van goed verkeersgedrag belangrijk zijn.
- Maatschappelijke stage: VVN wil het instrument van maatschappelijke stage inzetten om jongeren meer te betrekken bij verkeersveiligheid.

Uitvoering

- Stimuleren en bewaken: Werkgroep Schoolomgeving
- Onder invloed onderweg: Iriszorg
- Kruispunt: TeamAlert
- Power of control: ROVG
- Stage: VVN

Investering

- Onder invloed onderweg: € 13.800,-
- Kruispunt: € 5.000,-
- 75% subsidiëring is mogelijk via lokale verkeersveiligheidsgelden Regio (zie paragraaf 3.5)

3.3.2 Praktijkdagen voor jonge automobilisten: The Drive Xperience

'The Drive Xperience' is een praktijkdag voor jonge autorijders, die nog maar kort het rijbewijs hebben. De dag bestaat uit 3 onderdelen: een autorit met een rijcoach en 'peers', een groepsdiscussie en remoevingen op een mobiele baan. In het programma is er bewust voor gekozen om de jongeren geen noodmanoeuvres aan te leren, maar gedrag te stimuleren waarmee wordt voorkomen dat ze in dergelijke situaties terecht komen.

Uitvoering

Het wordt uitgevoerd door een externe projectleider, coördinatie vindt plaats vanuit de Regio.. Gemeenten leveren adresgegevens ten behoeve van de werving aan.

Investering

- € 8000,-
- Gemeenten leveren een bijdrage in de vorm van de werving van deelnemers (mailingkosten) het aanbieden van een lunch en eventueel een ruimte.
- 75% subsidiëring is mogelijk via lokale verkeersveiligheidsgelden Regio (zie paragraaf 3.5)

3.3.3 Voorlichting BOB jongeren op 'staplocaties'

Het ROVG programma Fris Rijdt is gericht op het terugdringen van het rijden onder invloed, worden diverse activiteiten op het gebied van publieksvoorlichting, onderwijs, opleiding en handhaving uitgevoerd. Er zijn dan ook relaties met andere activiteiten, zoals 'Onder invloed onderweg', 'The Drive Xperience' en de verkeershandhaving. De coördinatie is in handen van de projectleider 'Fris rijdt'. TeamAlert spoort met de projecten 'BobZone', 'Bob is Koning' jonge automobilisten in discotheken aan om alcoholvrij aan het verkeer deel te nemen en StreetTalk+. Ook geven promotieteams van TeamAlert voorlichting in de binnenstad tijdens de nachtelijke uren ('Binnenstadconcept').

Rivierenland wil stimuleren dat de voorlichting niet alleen gericht is op het alcoholvrij rijden, maar vooral ook op het voorlichten van de BOB over andere risico's van het rijden in de nachtelijke uren (vermoeidheid, invloed van duisternis, afleiding door zijn of haar beschonken vrienden, sociale invloed op het rijgedrag, e.d.).

Uitvoering

- Uitvoering is in handen van Iriszorg en Team Alert
- Stimuleren: Werkgroep Schoolomgeving

Investering

Geen

3.4 Oudere fietsers en automobilisten

3.4.1 Seniorenritten (BROEM-ritten)

Deze rijvaardigheidstrainingen voor senioren (ook wel broemritten genoemd) zijn gericht op het veilig mobiel houden van de oudere automobilist door het aanreiken van praktische tips. De belangstelling van de oudere automobilist voor de seniorenritten is de afgelopen jaren zeer groot gebleken. Naast aandacht voor de oudere automobilist wordt in de regio ook aandacht besteed aan de oudere fietser en de scootmobiel.

Uitvoering

VVN, ouderenorganisaties, rijsscholen

Investering

- BROEM ritten: € 9.000,-

3.4.2 Fietscursussen

De achtergrond voor dit project is nagenoeg identiek aan die van de BROEM cursussen. De kwetsbaarheid van oudere verkeersdeelnemers is groot (relatief veel doden en ziekenhuisopnamen). Dit, samen met de dubbele vergrijzing (meer hoogbejaarden) en het gegeven van ontgroening (minder jongeren) en het feit dat ouderen meer en langer mobiel blijven (electrische fietsen), verhoogt de kans op letselongevallen met ouderen. Complexe en onoverzichtelijke situaties, waarin snel gereageerd moet worden, vormen het grootste probleem. Ouderen kunnen met behulp van trainingen echter leren om deze situaties beter de baas te kunnen dan wel te mijden.

Ouderen bewust maken van (het ontstaan van) mogelijke fysieke beperkingen in het verkeer en hen kennis en vaardigheden bijbrengen om daarmee om te gaan. Dit vooral in relatie tot deelnemen aan het verkeer op de fiets. Daarnaast wordt ook gestreefd naar het bijspijkeren van kennis en inzicht in het verkeer in het algemeen.

Uitvoering

Fietsersbond

Investering

- Fietscursussen: € 4.000,-
- Eventueel aanvullend is 75% subsidiëring is mogelijk via lokale verkeersveiligheidsgelden Regio (zie paragraaf 3.5)

3.5 Stimulering lokale verkeersveiligheidsprojecten

De gemeenten kunnen bij de Regio subsidie aanvragen voor niet infrastructurele verkeersveiligheidsprojecten. De Regio toetst of de aanvraag past binnen het meerjarenplan verkeersveiligheid Rivierenland 2012-2015.

De werkgroep Onderwijs en Schoolomgeving wordt om advies worden gevraagd over de toe te kennen middelen. Ook kan deze werkgroep ongevraagd advies geven.

De Regio doet een uitvraag (eind 2011, begin 2012) bij gemeente voor welke projecten zij subsidie willen verkrijgen. Het vergoeden van niet infrastructurele verkeersveiligheidsprojecten kan tot een hoogte van 75 % van de kosten. De bedoeling is het hele bedrag van 55.000 euro hiervoor te gebruiken.

Uitvoering

Regio Rivierenland + gemeenten e.a.

Investing

€ 55.000,-

4 BEGROTING 2013

In de navolgende tabel zijn per hoofdpост van het meerjarenprogramma en per jaar globaal de benodigde financiën weergegeven.

De begroting is opgesplitst in twee onderdelen:

1. begroting voor gelden uit te geven rechtstreeks door de Regio
2. begroting voor gelden die worden doorgesluisd naar gemeente.

4.1 Begroting Regio 2013

Safety Culture in Rivierenland

Verkeersveiligheidscampagnes	€	4.000,00
Snelheidsproject	€	40.000,00
Verkeersveiligheid op dijken	€	3.000,00
	€	47.000,00

Jonge kinderen en hun opvoeders

Schoolomgeving- en schoolrouteproject	€	8.000,00
Verkeerseducatieprogramma's jonge kinderen	€	9.000,00
	€	17.000,00

Verkeerseducatie en coaching Jongeren

Verkeerseducatieprogramma's jongeren	€	18.800,00
Young Drivers Day	€	8.000,00
Voorlichting BOB jongeren op 'staplocaties'	€	-
	€	26.800,00

Oudere fietsers en automobilisten

Seniorenritten (BROEM-ritten)	€	9.000,00
Fietscursussen	€	4.000,00
	€	13.000,00

TOTALE KOSTEN € **103.800,00**

Subsidie BDU (75%)	€	77.850,00
Begroting Regio Rivierenland	€	25.950,00

De bedoeling is bedragen flexibel toe te passen als er geld overblijft bij een onderdeel mag dit besteed worden aan een ander onderdeel

4.2 Gelden beschikbaar voor lokale verkeersveiligheidsprojecten

Investering	
	2013
Safety Culture in Rivierenland	p.m.
Jonge kinderen en hun opvoeders	p.m.
Verkeerseducatie en coaching Jongeren	p.m.
Oudere fietsers en automobilisten	p.m.
TOTALE KOSTEN	€ 55.000,00

Dit geld is in eerste instantie bedoeld als subsidie voor educatieprojecten in pre-onderwijs en in het basis en voortgezet onderwijs. De vergoeding door de Regio is 75% van de kosten van het educatieproject. Van de gemeente wordt verwacht dat ze de overige 25% betalen.